Guia docent de l'assignatura "Economia del turisme"

1. IDENTIFICACIÓ

- ✓ **Nom de l'assignatura: Economia del Turisme**
- ✓ **Codi: 101206**
- ✓ **Titulació: Grau en Turisme**
- ✓ **Curs acadèmic: 2018-19**
- ✓ **Tipus d'assignatura: Obligatòria**
- ✓ **Crèdits ECTS (hores): 6 (150)**
- ✓ **Període d'impartició: 2n curs - 1r Semestre**
- ✓ **Idioma en que s'imparteix: Català-Castellà**
- ✓ **Correu electrònic: albert.vancells@uab.cat**

2. PRESENTACIÓ

El curs d'Economia del Turisme té com a objectiu cobrir els enfocs essencials per al sector turístic des d'un punt de vista macroeconòmic. L'objectiu del curs és doble: primer, estudiar l'impacte econòmic i la contribució del turisme a nivell local, nacional i internacional; i segon, comprendre el funcionament dels agregats i les diferents circumstàncies econòmiques que afecten el sector turístic per millorar les capacitats dels estudiants per analitzar i prendre decisions en l'entorn empresarial turístic.

El curs s'organitza en classes magistrals i activitats orientades i d'auto estudi, amb un equilibri entre teoria i pràctica. En les sessions teòriques, s'utilitzaran diferents models per estudiar, de manera simplificada, les següents assignatures:

• Definició i determinants de les principals variables econòmiques agregades, com ara el nivell de producció de béns i serveis, ocupació, preus, tipus d'interès, tipus de canvi.
• Una introducció als temes de creixement i economia del desenvolupament en el context turístic.
• Els impactes de la indústria turística sobre l'economia a Espanya i alguns països veïns.
• Els efectes de les polítiques econòmiques implementades pel govern sobre l'economia i sobre el sector turístic en particular.

3. OBJECTIUS FORMATIUS

Es pretén que l'estudiant pugui relacionar els coneixements adquirits amb la realitat macroeconòmica actual i el seu context. En acabar el curs podrà analitzar el funcionament de les economies mixtes actuals i s'haurà familiaritzat amb les estadístiques més rellevants.
També es realitzaran algunes activitats dirigides a analitzar els impactes econòmics que genera l'economia en alguns països del nostre entorn.

Els objectius comporten desenvolupar dos tipus de competències: *específiques* —sobre els conceptes, mètodes, instruments i indicadors típics de la macroeconomia— i també

competències transversals —capacitat d'anàlisi deductiva, inclosa l'anàlisi gràfica, raonament crític, etc

4. COMPETÈNCIES i RESULTATS D'APRENENTATGE

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

CE1. Demostrar que coneix i comprèn els principis bàsics del turisme en totes les seves dimensiones i àrees.

RESULTAT DE L'APRENENTATGE

CE1.2. Identificar la base teòrica i conceptual de l' anàlisis econòmic turístic, tant des de la vessant microeconòmica com des de la macroeconòmica.

CE5. Identificar i avaluar els elements del sistema turístic i la seva interacció amb l' entorn així como el seu impacte.

RESULTAT DE L'APRENENTATGE

CE5.1. Descriure la demanda i oferta turística, els cicles i creixement econòmic, així com les relacions econòmiques internacionals del sector.

CE5.2. Determinar l' impacte econòmic genera pel turisme.

CE15. Valorar la dimensió econòmica del turisme a diferents escales i analitzar la interrelació entre elles.

RESULTAT DE L'APRENENTATGE

CE15.1. Relacionar la dimensió econòmica del turisme a través de l'anàlisi de la demanda i l' oferta turística, dels mercats i els cicles econòmics, entre altres elements.

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

CT1. Desenvolupar una capacitat d' aprenentatge de forma autònoma

CT4. Manejar las tècniques de comunicació a tots els nivells.

CT5. Prendre decisions en contextos d'incertesa així com ser capaç d'avaluar i preveure les conseqüències d'aquestes decisions a curt, mitjà i llarg termini.

CT10. Treball en grup

5. TEMARI I CONTINGUTS

Introducció: Turisme i Macroeconomia

Tema 1. Principals variables i qüestions macroeconòmiques

I. Introducció i objectius de la macroeconomia i el contexte internacional
II. Temes principals: cicles econòmics i creixement, preus i atur

III. Conceptes bàsics: valors nominals i reals; producció agregada, mercat laboral, ocupació i atur, pressupost públic, balança de pagaments

Tema 2. Economia real: Producció Agregada, Comptabilitat Nacional i Creixement Econòmic

I. Agregats econòmics: producció i renda, el fluxe circular de la renda i despeses.
II. Components i mètodes per calcular el PIB i renta nacional
III. Teories i trets bàsics del creixement econòmic: Turisme, creixement i desenvolupament
IV. Turisme i el multiplicador econòmic
V. Turisme i comptes nacionals: comptes satèli.lit del turisme

Tema 3. Diner i sistemes financers

I. Diner i agregats monetaris
II. Creació i control de l'oferta monetària: multiplicador del diner
III. Tipus d'interès i demanda monetària
IV. Política monetària i el sistema financer Europeu
V. Organitzacions multilaterals: Fons Monetari Internacional (FMI) i el Banc Mundial

Tema 4. Preus i inflació

I. El nivell general de preus: conceptes i mesurament
II. Tipus i efectes de la inflació
III. Competitivitat i preus en el sector turístic
IV. Efectes del turisme en el nivell de preus dels destins

Tema 5. Mercat laboral i atur

I. El mercat laboral: oferta i demanda laboral
II. Atur: teories i polítiques
III. Mercat laboral en el sector turístic: característiques de l'ocupació (temporalitat, estacionalitat, diferències salarials) i desocupació

Tema 6. El Sector Públic

I. El paper econòmic de l'Estat.
II. Infressos i despesa pública: dèficit públic i el multiplicador fiscal
III. Política macroeconòmica: efectes i dubtes
IV. Intervenció del govern en el sector turístic

Tema 7. Comerç Internacional i Balança de Pagaments

I. Comerç internacional i la Unió Europea
II. La balança de pagaments i el sector turístic
III. Mercat de divises i tipus de canvi
IV. Fluxes turísrics. Competitivitat i tipus de canvi nominals i reals

6. BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

BLANCHARD, Olivier (2017): *Macroeconomia*. 6ª Ed. Pearson Prentice Hall.

LORENTE DE LAS CASAS, Andrés, *et al* (2005): *Economía y Turismo. Prácticas*. McGraw-Hill. ISBN: 84-481-4358-2.

MANKIW, N.G (2014): *Macroeconomía*. 8a. Edició. Paraninfo

MOCHÓN, Francisco (2004): *Economía y Turismo*. McGraw-Hill. ISBN: 84-481-4237-3.

TURNER, R. (2016) Travel & Tourism Economic Impact 2015 WORLD. World Travel & Tourism Council (WTTC). Available online at WTTC webpage.

TRIBE, J. (2000). *Economía del ocio y el Turismo*. Editorial Síntesis. Available at the UAB library.

UNWTO (2013). *Economic Crisis, International Tourism Decline and its Impact on the Poor*, World Tourism Organization (UNWTO) and International Labour Organization (ILO), Madrid, Spain. Available online at ILO website.

7. METODOLOGIA DOCENT

Es combinaran les classes magistrals de la teoria, amb classes d'activitats dirigides i de pràctiques en base a la teoria.

També hi haurà una part d'autoaprenentatge, sobretot de la part del temari que es pot estudiar a través de la documentació i bibliografia aportada.

ACTIVITATS FORMATIVES

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Teoria	45	1.8	CE1.2 CE5.1. CE5.2. CE15.1. CT1, CT4, CT 5. CT 10.
Tipus: Supervisades			.
Tutories	25	1	CE1.2 CE5.1. CE5.2. CE15.1 CT1, CT4, CT 5. CT 10.
Elaboració de tasques	30	1.2	CE1.2 CE5.1. CE5.2. CE15.1 CT1, CT4, CT 5. CT 10.
Tipus: Autònomes			
Estudi	50	2	CE1.2 CE5.1. CE5.2. CE15.1 CT1, CT4, CT 5

8. SISTEMA D'AVALUACIÓ

Avaluació Contínua:

a) Dues proves individuals basades en teoria i exercicis (60% de la nota final).
b) Exercicis individuals i grupals desenvolupats al llarg del semestre (20% de la nota final).
c) Informe de país i presentació pública (20% de la nota final).

Per obtenir la nota final, cal assolir una mitjana d'almenys 4 sobre 10 en cada part que s'estigui avaluant.

Avaluació final:
Els estudiants que no superin l'avaluació contínua o que no l'hagin seguida, s'avaluaran mitjançant la segona opció (avaluació única) i no es tindrà en compte cap de les qualificacions obtingudes durant el semestre.

Reavaluació: Només podran presentar-se a l'examen de reavaluació aquells alumnes que s'hagin presentat a l'examen final i que hagin obtingut una nota entre 3.5 i 4.9

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen Parcial I	30 %	2	0.08	CE1.2., CE5.1., CE15.1.
Examen Parcial II	30 %	2	0.08	CE1.2., CE5.1., CE15.1.
Entrega activitats	20 %	30	1.2	CE1.2., CE5.1., CE5.2., CE15.1.
Treball i Presentació oral	20 %	4	0.16	CE1.2., CE5.1., CE5.2., CE15.1.

9. PLANIFICACIÓ DE LA DOCÈNCIA

Weeks	Topic	Methodology	Hours
1	Presentació del curs i introducció	Magistral	2
1	Tema 1. Principals variables i qüestions macroeconòmiques	Magistral	1
		Activitat Dirigida	1
2 i 3	Tema 2. Economia real: Producció Agregada, Comptabilitat Nacional i Creixement Econòmic	Magistral	6
		Activitat Dirigida	2
4 i 5	Tema 3. Diner i sistemes financers	Magistral	6
		Activitat Dirigida	2
6	Tema 4. Preus i Inflació	Magistral	3
		Activitat Dirigida	1
	Examen 1	Examen Individual	2
7 i 8	Tema 5. Mercat laboral i atur	Magistral	3
		Activitat Dirigida	1
8 i 9	Tema 6. El Sector Públic	Magistral	3
		Activitat Dirigida	1
9, 10 i 11	Tema 7. Comerç Internacional i Balança de Pagaments	Magistral	6
		Activitat Autònoma	4
12	**Avaluació final**	Presentacions	2
		Examen Individual	2

10. EMPRENEDORIA I INNOVACIÓ

El Foment de l'emprenedoria i de la innovació es realitzarà a través de les reflexions que els propis alumnes puguin fer de les explicacions del professor. Aquestes reflexions aniran dirigides a fer observar als alumnes quins aspectes de l'activitat turística són necessaris de millorar i que ells mateixos agafin un esperit emprenedor i veure què li interessa al sector que ells emprenguin en la seva activitat professional.

Una de les formes possibles de fer això serà analitzant quina és la realitat del sector turístic a través d'articles i treballs que incideixen sobre la situació del sector